

NAPLO

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K
Fél " 2 K
Pályaudvarokon 6 fillér.
Egyes szám ára 4 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

A csavargók királya Elfogott leánykereskedők

Az utca.

Az utca mindenkié.

Joga van hozzá gazdagnak, szegénynek, urnak, proletárnak, koldusnak egyaránt.

A gazdagok, nemcsak fölényes, de vagyoni helyzetüknél fogva, megengedhetik maguknak a fényűzést, hogy automobillokkal, magán- vagy bérkocsijaikkal az utca közepén járókat agyongázolhassák, tehát az övék az utca közepe. Ami ezen kívül esik, az utcaközép két oldalát, nem annyira az emberek kényelmére, mint inkább spekulációra épített villamos foglalja le magának, amelyiknek szintén megvan az a kiváltsága, hogy meglizedelheti az anélkül is tulszapora emberiséget.

Azoknak pedig, akiknek — akár takarékosági szempontból, akár szegénységük miatt — nem jut pénzük a járművek használatára, kénytelenek a járdával, kövezettel, vagy mondjuk gyalogjáróval megelégedni . . .

A miből tehát kétségtelenül bebizonyul: hogy az utca mindenkié. Így tudják ezt a világvárosokban, a középnapos városokban, sőt még a falun is, csak éppen Budapesten nem.

Miért?

Mert sehoh a világon nincs olyan neveletlen közönség, mint éppen a mi szék- és kívül cifra, belül férges fővárosunkban. Mert a közönség minden más városban respektálja a polgártársa jogát, mert minden más város műveltebb az egymással való érintkezésében és mindenképp főtiszteltetésben tartja: az utca közösségét és a járókelők olyan nyelven, olyan modorban társalognak, hogy másokat pirulásra vagy kitérésre ne kényszerítsenek és az utca használatától megfosszák.

Nálunk a cylenderes ficsur ép oly trágár beszélgetést folytat kedves sétáló bajtársával, mint a vidékről felkerült, vagy akár itt nevelkedett kocsis vagy közönséges baka.

Nálunk el kell sietni a járókelők mellett, hogy a kíséretünkben levő hölgy, — nem prüderiából, — de sértett nőességében pirulni ne egyen kénytelen . . .

Ezek azonban olyan bajok, melyek a főváros fejlődésével mindinkább öregbednek, melyeken nagyon bajos

volna segíteni, annál inkább, mert nálunk ezek az utcai neveletlenségek adják meg a kiváltságosoknak, az előkelőség patináját. És hiába lesz belőlünk világváros, amíg az ehhez megkivántató, valódi lelki műveltséggel nem bírnak.

Erre tehát kár a szót és időt vesztegetni, mert akik eddig megkísérelték csakhamar meggyőződhetek, hogy felszólalásaikkal, jogos panaszuikkal csak meddő munkát végeztek . . .

De amit most itt szóvá teszünk, amit a nagyközönség — az utca érdekében, — kötelességünk is szóvá tenni, azon nemcsak, hogy segíteni lehet, de segíteni is kell, mert ezt a polgárság jóléte, sőt életbiztonsága is megköveteli.

Aki vasárnaponként abba a kellemetlen helyzetbe jut, hogy gyalogszerrrel kénytelen, például a Lipótkörutól, vagy Külső Váci-utól, a Teréz- és Erzsébet-köruton végigmenni ugyancsak szerencsésnek érezheti magát, ha ép bordákkal, lábakkal vagy pláne elevenen eljut a Rákóczy-utig.

Az utca mindenkié, ezt megismételjük és ezt a jogot senkitől se kívánjuk elvitatni. Amcsak addig a mienk, amíg végighaladunk rajta. Ahhoz már azonban senkinek sincs joga, hogy tizes, huszas és még nagyobb csoportokban, órákon át másnak az útját elállja, olyan veszedelmes helyeken, ahol a villamosok szétágazása anélkül is eléggé veszélyezteti a gyalog közlekedést.

Am nézzék meg azok, akiknek kételyük van, a nyugati vasut induló házának környékét egy vasárnap délutánon, estvén és késő éjszakán; az egész kerület férfi és nőcselédei, szaporítva a helyőrség vitéz katonáival, mind ott adnak egymásnak találkat, de nemcsak hogy ott sétálgassanak, amhez kétségtelen joguk is van, hanem hogy csoportokba verődve arra kényszerítsék a közönséget, hogy vagy soraikon törjön át magának utat, vagy — ami hasonló veszedelemmel jár, — kikerüljön a nagyforgalmu villamos vágányaira.

Ugyancsak így van ez, különösen löversenyek és football-matchek alkalmával a Teréz-körut 19-ik szám alatt lévő kávéház előtt, ahol az ilyen versenyek estjén százával csoportosul a nyolcz éves kortól felfelé

nyüzsgő tömeg és órákig elzárja a gyalogjárás lehetőségét, mert este 6 óratól 9-ig ott lesi a verseny eredményét.

És tovább menve, egy előkelő hírlapunk kirakatánál, az Erzsébet-köruton, hasonló csoportosulást és torlódást tapasztalhatunk.

Aki a kitérésért keresi, annak feltétlenül a gyalogjáró mellett elterülő villamos vágányokra kell lépni és vajjon, ki kezkeskedhet arról, hogy a kitérés pillanatában éppen arra száguldó villamos kerekei közé nem kerül.

Hogy a VI. kerület mellékutcaiban, milyen mérvet öltenek ezek az ünnepnapi csoportosulások, csak az tudja, akit balsorsa arra kényszerít és ott már csak azért is tanácsos a kitérés, mert különben csakhamar megismerkedhetik az ember: a bicska hatásával.

Hát ez sehoh a világon nincs így, csak nálunk és itt is csak úgy lehet, — legalább azt szeretjük hinni, — mert mindezekről rendőrségünk erélyes főnökének tudomása nincs.

Sokkal többre tartja és becsüli közönségünk és mi is, Boda Dezső főkapitány urat, semhogy feltételezzük, hogy tudtával ezek a mizeriák minden ünnepponon következetesen megismétlődhessenek.

Ennek megszüntetését kérjük és várjuk a főváros nagy közönsége érdekében; feltétlenül szaporítani kell ezeken a helyeken a rendőrszemeket, sőt feltétlenül szükséges, hogy folyton cirkáló rendőrmenetek az utcai gyalogjárókat, a közönség közbiztonsága érdekében, a közlekedés szempontjából szabadon járhatóvá tegyék és a csoportosulásokat megakadályozzák.

Mert az utca mindenkié, de csak a járásra, nem pedig a mások életét kockáztató csoportosulásra . . .

A válság bajai.

Nem politikailag kívánunk foglalkozni az ország helyzetével (lapunk jellegénél fogva ez nem is tehetjük) és nem akarunk jóslásokba bocsátkozni, mert bizony erre vonatkozóan még az ugynevezett „illetékes tényezők” is a legteljesebb bizonytalanságban tapogatódnak.

Arról akarunk azonban szólni,

hogy minő általános bajok következnek be, ha a politikában válság áll be, ha az ország helyzete bizonytalan. Nálunk elég gyakran van ugynevezett politikai válság. Olyannyira gyakran, hogy a politikai lapok legfontosabb rovatát ez képezi. Persze mindegyik lap úgy fogja fel a válságot, amilyen politikai szolgálatban áll és ehhez képest adja le a „legbiztosabb forrásból vett” értesüléseit.

Ne foglalkozzunk azonban a politikai válsággal, de nézzük meg azokat a bajokat, amelyeket a válság szül és amelyek nemcsak felszínen tartják magukat, de folyton szaporodnak.

Egész bátran lehet állítani, hogy iparunk, kereskedelmünk, kisgazdáink helyzete azért nem tökéletes, mert nálunk a politikai válságok napirenden vannak. Ha egy kormánycsoport évtizedeken keresztül tudna helyén maradni és az ország javára szóló dolgokat alkotni, rohamosan virágzásnak indulna Magyarországon mindaz, ami most tresped, sanylik: tehát az ipar, a kereskedelem és a gazdaság is. A viszonyok egyszerre megjavulnának és nem hangzanék annyi panasz a létért küzdő emberek ajkáról, mint most.

A politikai válság első sorban a tőzsdét irányítja. Értékpapírok, melyek eddig legszilárdabban álltak, rohamosan kezdik veszíteni árfolyamukat. A külföldön magyar papírokat ilyenkor nem vesznek, mert hát bizonytalan a magyar politikai helyzet, nem érdemes ilyen értékpapírokat vásárlásával foglalkozni. Ebből kifolyólag azután jelzálogleveleket sem lehet elhelyezni és a gazda, a kinek rossz termése volt, aki jelzálogkölcstől akarna esetleg felvenni, azt nem kapja meg, vagy csak igen sulyos feltételek mellett.

Politikai válság idején a vállalati kedv teljesen eltűnik. A tőkepénzesek a legóvatosabban ülnek pénzükön. Hja, válság van, nem lehet tudni mi történik. Ugyanigy gondolkodnak a bankok, takarékpénztárak is. Ne adj isten, hogy a kisiparosnak vagy a kiskereskedőnek egy váltót leszámítoljanak, sőt nagyobb üzletfeleiknél is korlátozzák a váltók leszámítolását, mert hát válság van, bizonytalan minden.

A tetejében aztán felüti fejét a drágaság. Hihetetlenül magasra sző-

kik mindennek az ára — mert válság van. Az állami, városi és magántisztviselők, akik napról-napra fizetésjavítást várnak, megdöbbenve látják, hogy e helyett a drágaság ütött be és egyenesen művészet nekik a megélhetés.

Mindezek a bajok a politikai válságnak szüleményei és minthogy nálunk állandóan politikai válság van, tehát a bajok is általánosak, azok sem mulnak el fejünk fölött.

Valami szerencsétlen átok nehezedik erre az országra. Folyton nyakig vagyunk a válságban és ha ki is megyünk belőle, rögtön utánna beáll egy másik válság és előről kezdődik minden. Az ország általános jólétének feltétele a válságok megszüntetése volna. Hogy mikor fognak ezek a válságok megszűnni, ki fogja azokat megszüntetni, ez még a jövő zenéje. De hogy nagyon kívánatos volna egy békés, huzamos ideig tartó válságmentes időszak, — az bizonyos.

Láz

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Kellemes ízű és könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, a kik más szereket nem tudnak bevenni.



Az Emulsió vázolatánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — körük figyelembe venni.

A Scott-féle Emulsió

azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

A Napló Mindenütt

Szegény gyermekek.

A főváros sok nyomortermel... a fényes palotáknak szomorú nagy árnyai vannak... Beállott a tél... kopogtat a nyomor az ajtókon... ki venné rossz néven a szegény éhezőtől, a hideg szobában didergőtől, ha kiáll az utca sarkára és reszkető kezeit alamizsnára kitarja... Adunk a menyinyi a magunk szegénységétől telik és tovább haladunk a jötté megnyugtató tudatában...

De a nyomor kegyetlen, a nyomor — kényszerűségből — arcátlan is; betolakodik hozzánk a kávéházba, a második otthonunkba és ott is felénk nyújtja didergő kezeit... És vajjon van-e hát olyan lelketlen ember, aki attól a hidegségtől megdermedt öt-hat éves gyermektől megtudná tagadni a jótekonyság fillérjeit? Nincs, egy sincs! És mikor az az édes apóság sorra járta már az asztalokat, szánalmat, részvétet és esztett minden vendégben és megdermedt kezeckéjében az összekoldult filléreket boldog mosollyal szorongatva, a kávéház küszöbét átlépte, künn vároznak rá borgózs, pálinkabűzlős apja és elszedi tőle az irtalom fillérjeit, hogy a közeli utcásarkon levő pálinkamérésben, az italban még

jobban elkábita, elfelejtse nyomorát... pedig otthon az éhező család — hazavárja a megváltót!

Ilyen az élet! Undok, csunya, de ilyen...

A bölcs kupaktanács.

Egy szalmamegyei faluban nagy tűz volt nemrégiben. Szervezett tűzoltóság nem volt és a mentőkészülék mindössze egy rossz fecskendőből állott, a mit a falu kéz alatt tartott. Rohannak a fecskendőért a bíró udvarába, kivoncsolják nagy nehezen a tűzhöz, teleöntik vízzel de bizony nem működött. Elégett két-három ház ezalatt s ha az ég véletlenül esőt nem küld a falura, az egész község elégett volna. Csak aztán vizsgálták meg a fecskendőt s kiderült, — hogy tele van krumplival. Másnap tanácsot tartott az előjáróság ez ügyben, felelősségre vonta a bírót, aki azonban kijelentette, hogy ő sziveségből tartja udvarán a fecskendőt s ha már ott tartja, legalább hasznát is akarja venni. Krumplit tesz bele. A bölcs kupak-tanács belátta, hogy a bírónak igaza van. De, hogy méis elejét vegye egy jövőben keletkezendő tüznél a kellemetlenségnek, a következő határozatot hozta: A fecskendő továbbra is a bíró udvarán marad. A bírónak jogában áll a fecskendőben krumplit tartani. Szigorú büntetés terhe mellett azonban köteles a krumplit három nappal a tűz előtt kivenni a fecskendőből.

„Zsidónak nincs helye“.

A „Zala“ című lapban olvastuk a következő levelet, mely élénk világlátásba helyezi azt az előítéletet, a türelmetlenséget, mellyel a felekezetek egymással szemben állanak:

„F. hó 12-én este 7 órakor hideg, esős és szeles időben érkeztem Turnisára s érdekfűző eseményre megtudtam, hogy a helységben egyetlen vendégfogadó van, mely Frankó Antalné tulajdona. Odamentem s éjeli szállást kérvén, a vendéglősné kérdőre vont, hogy milyen a vallásom: katolikus, zsidó vagy lutheránus-e; amikor az érdeklődés okát kérdeztem, Frankóné hegyesen kijelentette, hogy azért érdekli a vallásom iránt, mert nála zsidónak helye nincs.

Természetesen ez a szemtelenség felháborított s ott a vendégek jelenlétében megmondtam Frankónénak a véleményemet, amiből aztán hangos szóváltás lett.

A csendőrségen kaptam éjjeli szállást, ahol még az est folyamán meglátogattott két turnisai — egyik keresztény, másik zsidó kereskedő, akik a vendéglősné eljárása fölött meghotránkoszúkat fejezték ki s mondták, hogy illetékes helyen a dolgot szóvá teszik. Egyebekben pedig ők adták a tanácsot, hogy ne fővárosi lapban, hanem a „Zala“-ban tegyem meg a panaszomat. Ezt ezennel megteszem, anélkül, hogy ahoz bármily megjegyzést fűznék.

Kiváló tisztelettel Lorsch Béla kereskedő, Szombathegy.

Tudomást veszünk a botrányos esetről és reméljük, hogy a vendéglősné önagsága perfid eljárásához lesz szava Turnisa község előjáróságának.

Mikszáth humora.

Valamelyik este a Bristol-szállóban lakomára gyűltek össze a neves költőnek, Kozma Andornak barátai és tisztelői. Illusztris irotársaság ünnepelte a kitűnő poétát abból az alkalmából, hogy Magyar Szimfóniák című kötetét elhagyta a sajtót. Miután versben és prózában temérdek tőszóval árasztották el az ünnepet, felállt Mikszáth Kálmán és nagykomolyan a következőket mondta:

— En, barátom, nem hoztam neked se verset, se prózai magasztalást, hanem azt hoztam el, ami neked a legkedvesebb.

Mindenki kíváncsi volt, de legkivált az ünnepelt, aki érezte, hogy a nagy palócz rejtélyes szavai mögött valami nagy csalafintaság lappang. Mikszáth

pedig, mielőtt folytatta volna, odament a karosszékhöz hagyott télikabátjához, a belső zsebéből kiemelt egy hosszú skatulyát, abból egy szivart és folytatta a tőszót:

— Látod, Bandi, ez az én ajándékom. Egy vergónia! Most kaptam postán egy tisztelőmtől és azon frissen elhoztam neked. Megvallom — és itt a saját közelgő ünneplésére czéltott Mikszáth Kálmán — abban a reményben, hogy emilyen ravasz lutheránus vagyok még visszakerül hozzám.

Az egész társaság nevetett Mikszáth humorán, a melyet az ünnepelt megtoldott egy kitűnő ötlettel:

— Ravasz vagy, Kálmán, — visszazivtad a tőszót.

— * * *

Ez is a Kozma-banketten történt. A költő barátai nemcsak a czéhből vonultak föl, hanem a díletások világból is. Egész sereg miniszteri tisztviselő, Bartóky József földmívelési miniszteri tanácsos és mások, a kik egymásután a leodisztingáltabb irodalmi szerzeményekkel traktálták az előkelő társaságot. A hivatásos írók hűledeztek a veszedelmes konkurrenzia láttára. Mikszáth pedig fölállt és a következő szavakkal aposztrofálta a titkos írókat:

— Itt ülök köztetek, abban a nyugodt tudatban, hogy csupa lateinerember vesz körül és biztonságban vagyok. Egyszerre kisül, hogy csupa író nyüzsgő körülöttem. Nyolcz év óta ismerlek benneteket és sejtelmem sem volt róla, hogy ti mind írók vagytok. Hiszen ti nyolcz éve csaltok engem, ez mégis csak szemtelenség.

A szenvedélyes feltaláló.

Faludy Károlyról a pécsi színház tagjáról köz tudomásu, hogy szenvedélyes feltaláló. Most repülőgépfeltaláláson fáradozik, de neki közszönheti létezését az önműködő patkányfogó és szabályozható köpöcsésze is. Az alábbi történet is az ő feltalálói érdemét dicséri.

Faludy egyszer ripacséknál vendégszerepelt. A „Szent Genovéva“ című rémdráma főszerepét játszotta el. Szerepének leaszabb jelenete az volt, amikor a gonosz fővadászt meöli.

Hogy ezt minél hatásosabban játszassa el, a színház egyik legbecse-ebb értéktárgyát adták neki... egy kétcsövű vadászfegyvert.

— De Károly fiam — szölt hirtelen az igazgató, — hisz Genovéva idejében még nem voltak löfegyverek.

— Nem baj igazgató ur — válaszolt gyorsan Faludy — m jd rögtönzők egy jelenetet, amelyben én találok fel a puszkaport és a löfegyvert.

IRODALOM MŰVÉSZET

MEZŐN.

Harmatgyöngyös puha jüben

Nevelő virágok,

A kelő nap fény sugarára

Csókot hint reájok.

Dalok erdő muzsikája

A rétet bejárja,

Aranybogár, humes lepke

Táncot járnak rája.

Ezüst patak selvmes partján

Szep pásztorleányka.

Körültre ugrandozik

A csengős báránka.

Pásztorfiu a lánykának

Elkezd furulvázni,

A gyöngyvérág ömömbe

Gyöngyöket kezd rázni.

És mikor a szelid alkony

Ráborul a tájra,

Megcsendül az esti harang

Ave-Máriája.

Fénybogárkák elkísérik

Amig haza látnak,

S álomban is játszadozni

Menyországba járnak...

Fülei Sz. Lajos.

*Mikszáth Kálmán jubileuma. A Mikszáth-jubileum nagybizottsága november hó 16-án, kedden délután hat órakor a Magyar Tudományos Akadémiában ülést tartott gróf Apponyi Albert elnöklése alatt. Gróf Apponyi Albert megnyitó beszédében leendő szavakkal emlékezett meg Mikszáth Kálmán érdemeiről és a jubileuma alkalmából rendezendő ünnepélyről. A titkári előterjesztés során beszámolt a nagybizottság Mikszáth Kálmán gyűjteményes munkáinak terjedéséről és az eddig elért eredményekről. Beöthy Zolt szözlalt fel ezután s szép szavakkal méltatta Mikszáth Kálmán munkásságát. Tudjuk mi azt, — ugymond, hogy Mikszáth Kálmán egyike a legkiválóbb költői erőknél, akiket a magyar faj szült, aki irodalmunknak, szellemi életünknek egyik uttörője. Nem tartozik ugyan azon uttörők közé, akik a kezdődő, a lábraálló magyar művelődés útját törték, hanem azok közé a nagy uttörők közé, akik a magyar szellemnek az európai kultúrával szembeállásához, megbecsüléséhez törték az utat. A magyar szellemnek a kifejezője ő, az ő mesemondásának népies, naiv üdőségével, az ő fajszeretetének a költészet minden színében való ragyogásával az ő humorának derűs játékával, az ő egész érzésével, felfogásával és irányával... Arra kéri az értekezlet tagjait, kövessenek el mindent, hogy az ünnepély méltó legyen Mikszáthhoz és az egész nemzethez. Zsilinszky Mihály né számolt be ezután a hölgybizottság munkásságáról és bejelentette, hogy az Országos Nőképző Egylet elhatározta, hogy Mikszáth neve alatt egy ingyenes bennlakó növendék számára alaptányt tesz. Ugyancsak bejelentette, hogy Nógrád vármegye törvényhatóságát arra kérték, hogy Mikszáth Kálmán szülőfaluját: Kúrtabonyt Mikszáthfalvának nevezzék el. A magyar nők — ugymond — kötelességüknek fogják tartani a megkezdett munka továbbfolytatását. A nagybizottság köszönetét fejezte ki a hölgybizottságnak működéséért és ezzel az ülés véget ért.

* A pécsi nemzeti színház igazgatója, Kövessy Albert, kinek „A keserű mézesetek“ című bohózatát legközelebb német nyelven a külföldön is bemutatják, legújabb szerződette társulatához állandó vendégül Hetényi Bélát, a budapesti Nemzeti Színház nyugdíjas tagját.

* Kassai színház. A kassai színügyi bizottság — miután a jelenlegi színigazgató, Komjáthy János nem reflektál jövőre a színházra — legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy márczius hóban a színházra pályázatot hirdet. Komjáthy kitűnő társulata a múlt héten mutatta be először a „Taifun“-t óriási sikerrel.

* Színészet Szatmáron. Heves Béla kitűnően szervezett szintársulata múlt szombaton nyitotta meg a szatmári színi évadot a „Hivatalnok urak“ című színművel, zsúfolt ház előtt, a közönség elismerő, zajos tapsai mellett.

* A miskolci színházban legközelebb színre került Shakespeare „Othello“-ja rendkívül gondos előadásban; a címszerepet Stella Gyula játszotta nagy energiával, teljes sikerrel. Palágyi Lajos igazgató Jágó szerepében ragyogtatta művészi tehetségét és nagy tanulmányra valló alakításával zajos tapsokra ragadta a közönséget. A rendezés és össziáték kifogástalan volt.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T.

tüdőbeteg ambulátoriuma

VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám

Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkővek rendkívül nagy választékban kaphatók.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

Minden e szakmába vágo munkák, temetői javítások, vésések és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

TÖRLEY PEZSGŐ



A csavargók királya.

Ritka ünnepségek volt színhelye a napokban Amerikában a newyorki Bowery, az óriási városnak az a hirhedi negyede, hol a munka nélkül lézengők és a csavargók húzák meg magukat.

A toprongyos alakok száza, akik a nappalokat barlangszerű odúkban meghúzódva töltik, egymásután bujtak elő menedékhelyeikről, hogy a Bowery 33. számú házában gyülekezzenek.

Itt várta őket milliomos barátjuk, James Eads How, a „csavargók királya”, aki a napokban érkezett vissza európai utjáról, hol csaknem egy évig tanulmányozta a munkanélküliek viszonyait.

Ez a How egy különködéséről híres milliomos, akinek apja mint nagy vasúti vállalkozó szerzte vagyonát. Ő maga nagyműveltségű férfi, aki a Harward egyetemen végzte tanulmányait s külön szenvedélye, hogy munkanélküli csavargók sorsának javítását tűzte ki életcéljéül. Jóléti szöveget szerzett köztük s a Bowery züllöttjei nagy tisztelettel veszik körül s a »csavargók királya« címmel tüntették ki.

Délután három óra tájra járt az idő, mikor How a gyülekezés helyén megjelent, természetesen ő is csavargónak öltözve. Kopott nyári kabát volt rajta, mely a hűvös őszi időben bizony nem adott elég meleget: labain foltokért siró kivágott cipők, rojtossá kopott kockás nadrág, fején elnyűt szalmakalap. Mindezzel telj's összhangzásban állott inge s bizonyára összhangzásban állott volna nyakkendője is, ha — lett volna. —

Büszkén adta elő a „testvérek”-nek, hogy Montrealtól New Yorkig „dzsompolva” tette meg az utat. Kijelentése természetesen óriási éljenzésre ragadta a hallgatóságot.

A gyűlést Alexander Law, a „Jóléti Szövetség” titkára nyitotta meg, kinek jószabású ruhája és kifogástalan tiszta inge szinte nevelés hatást kellett ebben a környezetben. Múltán üdvözölte a megjelenteket, Hownak, azaz James testvérnek adta át a szót.

A „csavargók királya” európai élményeit adta elő. Elbeszélte, hogy miképpen látogatta meg Párisban a

munkanélküli „testvéreket”. Majd rátért londoni tapasztalatainak ecsetelésére, hol a munkanélküliek számát százezerre, Liverpool 50,000-re s egész Angliában mintegy egy millióra becsüli. Sokan ezek közül kifejezték azon óhajításukat, hogy szeríne nek Amerikában jönni.

— Mondtam nekik — szólt How — hogy Amerikában sem a legjobbak most a viszonyok, de megígértem, hogy kellő időben értesíteni fogjuk őket.

Majd azzal az indítvánnyal fejezte be beszédét, hogy fejezzék ki rokonzenéiket a kivégzett Ferrer leányának, ki jelenleg Párisban lakik.

Záloczédulása

briliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Briliánsokért többet fizetek, mint amennyiért ujjonnan vették Schiller Izidor, Sip-utca 8.

Minden étkezés után egy késhegy nyit

DIGESTOL GLÜCK

legkövetesebb emésztőporból, mely elősegíti az emésztést fokozza a bélműködést és étvágyjavítólag hat. Javalva van a gyomor és bél legkülönbözőbb bántalmainál, bélrenyheségénél, étvágytalanságnál stb.

Kapható 3 K-ért minden gyógyszerboltban 3 dabozt 5 K-ért franco küld. Főraktár: **GLÜCK REZSŐ** gyógyszerháza Budapest, VI., Hungaria-körút 93.

Elfogott leánykereskedők

Az egrü ügyészség fogházában egy notórius kerítőnőt tartanak fogva. Örömtanyát tartott, leányokat csábított a bűn fertőjébe, míg rajtavesztett, elcsípték és bevitték az egrü kir. ügyészség fogházába. Szalai Istvánnéknak hívják az asszonyt. Mezőkövesden van nyilvános háza s innen tett kirándulásokat az ország minden vidékére, hogy magának adozatokat szedjen. Ilyen útjában ért Kaposvárra is, ahol összekötötést tartott fönn. Itt találkoztott a múlt hóban két cselé leánnyal, kikkel az itt lakó ismerőse hozta össze. Tisztes somogyi földműves család leánya mindkettő.

— Ugyan miért mentek ti cselédnek — mondta nekik amikor urí jó dolgok lehetnének másutt. Tudok olyan helyet, ahol selvényben járhatnak beneteket, azt esztek, amit szemetek szátok kíván és még csak dolgozni sem kell érte.

A két leánynak nagyon tetszett ez a beszéd, de mégis szabadkozott, hogy ők nem akartak Somogyból, a szülőhelyükről még sem elmenni.

— Nem mentek messzire. Pest mellé megyünk — mondta az asszony.

Ráált aztán a két leány, hogy vigye el őket arra a jó helyre. De rájuk parancsolt az asszony, hogy vessék le a paraszt gunyát, amiben ott kinevetnék őket. Így hát november elején felcícomázkodva várták az asszonyt, a kivel le is mentek az állomásra. Az asszonyt a két leánnyal az ura, Szalai István mezőkövesdi mulatóhelytulajdonos várta Merszies Péter pancsovai mulatóhelytulajdonossal az állomáson. Ezek jegyet váltottak a két leánynak, fölmentek a fővárosba s onnan Pancsovára. Ment velük a vonat jó fél napon ke-

resztül. A két leány várta-várta, hogy mikor érnek Pestre. Beszélgetniök nem volt szabad s mint ahogy panaszták, rájuk parancsoltak s mindig aludniök kellett a vonaton. Szegeden voltak, a mikor az egyik leány megkérdezte, hogy mikor érnek már Pestre.

Nemsokára ott leszünk, — biztatták őket. Szegeden a gyorsvonatra szálltak át, amikor az egyik leányban egy ottan keresztül utazó kaposvári ur felismerte volt cselédjüket.

— Hát te mit keresel itt, Mari. — Megyünk Pestre — felelte vidáman a leány.

Az urnak azonban gyanus volt a dolog és azonnal értesítette a szegedi állomási rendőrséget. Szalai Istvánék felülttek magukhoz a temesvári gyorsvonatra a két somogyi leányt, a szegedi rendőrség pedig nyomban táviratozott Temesvárra. Itt a Temesvárra kiindult határrendőrség vette kezébe a dolgot s a beérkező vonatoknál az utasok között alapos razzitát tartott, azonban az állomási épületből mégis sikerült a diszes társaságnak a leányokkal elmenekülni. Amde bent a városban a detektiveket mozgósították utánuk. Ezt megnevezelték. Kihajtottak az állomásra és a legközelebbi gyorsvonattal ismét visszautaztak Szegedre. Szegedről megint felültek a temesvári gyorsvonatra. A vonat alig ért azonban velük Temesvárra, amikor letartóztatták őket a leányokkal és a kerítőekkel tegnap érkeztek meg a temesvári rendőrök Somogyba. A két leányt most hozták haza Somogyba szüleikhez, az asszonyt, az urát és a pancsovai nyilvános helytulajdonost pedig letartóztatták és átkísérték a kir. ügyészség fogházába.

A rendőrség most nyomozza, hogy Szalaiéknak kivel volt összeköttetése itt Kaposváron és ki hozta össze a leányokat a lelketlen emberkereskedőkkel.

Nyitár.

Sternberg Armin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár központi főüzletében

BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

Kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ARJEGYZÉKEK minden cikkéről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem”-mel, melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk nvert el.

Ipar csodája,

hogymár 25 koronáért készítek saját műhelyemben remek szabású férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot tiszta gyapjuszövetekből mérték után.

Kardos Armin

férfiszabó. Budapest, VII., István ut 14. Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Fogak

és fogszívókat szájpadlás nélkül a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágása kitűnő 10 évi szavatosság mellett készit

Guttermuth János

mű-fog specialista Budapest, VII., Baross-tér 20. I. Jobbra 3. Kitüntette. Kitüntette

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban — Erkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

HIREK

A hétről.

Egy gróf — aki magyar. Egy magyar gróf szemlélője volt a rheimsi repülőgép-versenyeknek. A verseny, mint sport, annyira felkellesítette, hogy eszébe jutott — magyar volta. A francia nemzet fiatal dicsőségét látva lelke elé tolt a sulyos kérdés: miért nem a magyar is? A vállalkozások versenyében, az eszmék és gondolatok termékenyítő csatáiban miért is botorkál a magyar mindig a — leghátral?

3000 darab Japán PARAVÁN

(KÁLYHA-ELLENZŐ)

érke- NAG'SAKI gőzhajóval, a mely zelt a míg a készlet tart, a kevetkező rendkívüli kedvezményes árban jut elárussítára:

- 190 cm. magas, 92 cm széles drap alapon, aranyhímzéssel K 14.-
- 175 cm magas, 120 cm széles, színes szövet alapon, remek szép kézi hímzéssel K 21.-
- 118 cm. magas, 130 cm. széles, fekete szövetalapon, aranyhímzéssel K 22.-
- Ugyanez színes alapon K 26.-
- 160 cm. magas, 200 cm. széles, remek szép kézi hímzéssel, színes alapon K 38.-
- 160 cm. magas, 200 cm. széles, fantasie hímzéssel, szövet alapon K 50.-
- 160 cm. magas, 200 cm. széles, művészi színes hímzett kézi hímzéssel, szövet alapon K 58.-

KOTÁNYI JÁNOS

VI., Teréz-körút 7. sz. és annak belvárosi árukiára **Presster Béla** IV., Kecskeméti-utca 8. szám.

MIT IGYUNK?

gyünk mohal gyünk mohal gyünk mohal gyünk mohal

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhurutól szabadulni akarunk. forrást, ha a vesébajt gyógyítani akarjuk. forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be. forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohal Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó ásványvíz: dús szénavegyülettel fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerekkel fogva kitűnő szerepe a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyvezetési betegségeknek. 26 év óta bizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, mumpsz, szifilisz, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes Ágnes-vízrel éltek. Legelőször orvosai szaktankönyvek által ajánlva. Számos olismérő nyilatkozat a forrás ismertetésében olvasható. Hírtársak számára másféltetésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kérés érteki mestorágéssal szénavegyülettel töltött vízzel, sőt a szódavízzel is töltött, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szervezték, ugyanott a forrás leírásának művelői fűszere kapható. — A forráskészlet. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. •••••

Kedvelt borviz!

Elgondolkodott a gróf és gondolatát — tett követte.

Levelet irt egyik budapesti nagy lap szerkesztőségéhez, melyben tudtára adja a magyar közönségnek, hogy egy évi képviselői fizetését — mert képviselő is a gróf — adja egy magyar repülőgép-verseny céljaira. Komoly az ajánlat, (bárha nem is nagyon erőlteti meg magát a gróf), mert arra az esetre is szól, ha időközben feloszlatják a képviselőházat. Ebben az esetben is leteszi a megfelelő summát.

Őrül a lelünk, mikor ilyet hallunk. — Mert keveset hallhatunk.

Kulturában, intézményekben, vállalkozásokban — mi tagadás benne. be kell valanunk — nagyon csehül állunk a nyugati államok mellett.

De minden hátramaradásunknak kettős oka van. Amelyen pedig lehetne nagyon segíteni. — Erőnk, tehetségünk mellett a nyugat minden nemzetével versenyt tudnánk járn.

Am a magyarnak rossz természete a maradiság, a konzervativizmus. Sehoh a világon nincs olyan gyenge lábón a vállalkozási hajlam és kedv, mint Magyarországon a magyar emnél. Vállalkozás alatt elsősorban a gyakorlati hasznot hajtó vállalkozást is értjük. A legtöbb gyakorlati dolginkban szinte még ma is ott tartunk, ahol századokkal ezelőtt. Szinte csak a nyugat hódításai lendítettek olykor-olykor rajtunk hosszabb-rövidebb időre.

Mert hiszen mindenféle előhaladásához a szellemi erő mellé az anyagi erő is kell. Ezért esemény az, hogy egy magyar gróf a magyar tudás és vállalkozás előmozdítására — pénzbeli áldozatot ajánl, — okulhatnának példáján a dussgazdag magnások, főpapok, bankárok és polgárok egyaránt.

Leánykereskedés.

Heger Mária zombori ismert leánykereskedő a napokban Temesvárra jött, hogy fiatal leányokat csábitson nyilvános házakba. Kora reggel elment Csuka Zsigmond gyárvárosi cselédelhelyező-intézetébe — szimatolni. A munkát kereső lányok között feltűnt neki Kiss Erzsébet, egy 16—17 éves, nagyon csinos leány. Heger Mária azonnal állást ígért Kiss Erzsébetnek Zomborban, 30 korona fizetéssel. A leányt a fényes ajánlat elkápráztatta és rögtön beleegyezett. Heger azt mondta a mit sem sejtő leánynak, hogy délután majd ismét eljön és akkor foglalt is hoz magával. Később a leány elmesélte Csukának, hogy milyen fényes ajánlatot kapott egy zombori asszonytól. Csuka ismerte Hegerné viselt dolgait s a „szerződötetés”-ről azonnal jelentést tett a rendőrségnek. Amikor aztán Heger Mária délután eljött a leányért — a rendőrség letartóztatta. A vizsgálatot elene megindították.

x Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segílyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban,

Karácsonyi vásár. Olvasóink szives figyelmét felhívjuk Gertler Adolf kézimunka és műrajzolónak lapunk

mai számában közzétett hirdetésére, melyben a jónévi cég a karácsonyi ünnepek alkalmából *december 31 ig terjedő karácsonyi vásárt* rendez, a saját műhelyében legelőkelőbb izléssel készült mindenemű diszmun-kákból, kelmékből és anyagokból.

Jadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

„Mátyás király” kávéház
Rákóczy-ut 19.

Esténkint

Farkas Pali és Csorba Zsiga
híres zenekara hangversenyez.

Válogatott színházi vacsora, hideg buffet.

Tisztelettel

Nagy Sándor

kávéháztulajdonos.

3 1/2% 4% és 4 1/2%

törlesztési kölcsönöket a legjutányosabb feltételek mellett megszerzek földbírlókra, állandó bért jövedelmező városi házakra 20 évtől 50 évig terjedő törlesztésre.

Tarácsky Ferenc

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 15.

Kézimunkák,

előrajzolt, kezdett és kész kivitelben u. m. hozzávaló kelmék és anyagok legjobban és olcsó árban kaphatók.

Gertler Adolf,

kézimunka iparos és műrajzolónál

VIII. ker., József körút 75 szám.

Elsőrendű Strucz-pamut

(Asztrigán) minden színben

1 Motring 10 dkgr. 1 kor.

Vidékre árjegyzéket ingyen küldök.



Téli fürdőkúra

A Budai Szt.-Lukácsfürdő Nagyszállójában és Thermal-szállójában.

lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szobától fűtött folyosók vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-, meleg-kénes források, iszapborogatások. Prospektust küld a

Szt.-Lukácsfürdő R.-T. Budapest, Budán.

Kristály forrásásványviz étvágyat javító gyomorrontást megakadályoz.

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, legelőkelőbből a legjobb minőségű. Ugyiszintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és úri szobák, angol börgarnitúrák, szalongarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfestmények és irodai berendezések legelőkelőbbben beszerezhetők

Ancsel és társánál,

Dob-utca 22.

HODOSIA

Aréna kávéháza an

(Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.)

Minden este

elsőrendű cigányzenekar hangversenyez

Gyerünk a

„Gambrinus” étterembe

Erzsébet-körút és Wesselényi-utca sarok. — Az előkelő közönség találkozó helye.

Naponta nagy katonazene.

Hetenként háromszor a budapesti 1. honvéd gyalogezred zenekara játszik, dezeri Bachó István karnagy vezetésével.

Elsőrendű étterem. Kifőző konyha. Pompás italok.

Sedlánszky József
szücsmester



Budapest, VII., Klauzál u. 2.

Ajnikozás a t. c. közönségnek, hogy a legelőkelőbb szücsmunkák elkészítésére u. m.;

magyar diszruhák muffok, cipők, férfi- és női utazó bundákat, tavaszi és őszi ruhákat és posztókat elkészítenek a legelőkelőbb árakon.

Téli ruhák nyári gondozására elfogadják.

Legjobb benzinmotoros
cséplő-készletek csakis



Kállai Lajos motorgyárban

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

Kaphatók. — Tessék disztriarapot kérni

! Urak !

200 drb téllkabát, zálogházból kivált a, olcsón kapható. Kélcében a ok, frack és szalon-öltönyöket alkalmakra Mártek u.áni megrendelés 40—50 Kor. közt csinos kivitelben.

Férfi szabó üzlet.

Dohány- és Akácfa-u. sarok.

Ön bérel

egy ócska zongorát vagy pianót és

kidob

havonta 12.— vagy 16.— korona kölcsöndíjat, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet

havonta 20.— koronát, kap egy kiváló gyartmányu, legmodernebb, ércpánczéltókes, keresztúros, új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem lekötöztette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ezen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvénytársaság

(Igazgató: STERNBERG DEZSŐ)

zongoraadásti és kölcsönző teleph. Eufon tálcser-nélküli legelőkelőbb gramofon- és művészlemezek felolvasítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt

(Király-u. sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében) Telefon 4—81. Telefon 4—81.

Zongorák becserelése, javítása, hangolása legkülönbözetben. — Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek

Ostende Budapesteni!

Budapest legújabb szenzációs látványossága a most megnyit

OSTENDE KAVÉHAZ

Rákóczy-ut 20. szám.

Előkelő családok találkozó helye, naponta a híres **Magyary Imre és Fia** zenekarának hangversenye. Színházi vacsora a legutóbbi árban. Ostende reggeli, kifőző italok, hideg buffet, összes hetitől vidéki és külföldi lapok.

Gross Ödön tulajdonos.

„HUNGÁRIA”

biztonsági petroleum

(különlegesség).

Csakis Hungária } védjegyű, petroleum } olomzárral áruházz } ellátott káncsokban valódi, miért is átvételkor méltóztatssék védjegyre figyelni. — 3 literes kölcsön-kannákban házhoz szállítva ára 70 fillér. Kiváló tisztelettel

„Hungária” petroleum áruházz

(Kovács Ákos)

Központi iroda és raktár:

VI. ker., Király-utca 54. sz.

Fióktüzet:

VIII., Népszínház-utca 32. sz.

Megrendelési és árusító telepek: Varga Sándor fűszerkereskedő VII., Rottenbiller-utca 1. Baross-tér sarkán. Telefon 177—30. Márkus Jakab fűszerkereskedő, I. ker., Attila-utca 12. Telefon 40—53.

TELEFON 115—90.

? Hol találkoznak ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Gläser „METEOR” kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,

ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmúltányosabb árban számíthatnak.

Nem érdemes rongyosan járni! Ha 12 forintért rendelhetek divatos öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot, amikor gyapjuszövetből mérték után.

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester

BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.